

15.2. 2025, neděle Estomihi (Budiž mi pevnou skalou – Žalm 31,3)

Introit: ..Sklon ke mně své ucho, pospěš, vysvobod' mě, buď mi skálou záštitnou, buď opevněným domem pro mou spásu... (Žalm 31,1-6)

Píseň:

Modlitba:

Pane Bože,

chválíme tě. Písněmi, slovy, tichem. Postojem, pohybem. I tím, že jsme přišli.

Jsme tady. Abychom se zastavili, srovnali si své plány, myšlenky, uvědomili radost, úzkost, neklid... Tady nás máš.

Děkujeme za uplynulé dny. Za to hezké a milé, za slova, smích, za setkání i za sílu něco překonat, za trpělivost děkujeme.

Myslíme na to, co jsme moc neustáli, naštváli se, byli tvrdí, neuměli být nestranní. Zapomněli se pomodlit. Prosíme, odpusť.

Myslíme na to, jak je hněv někdy potřeba. Prosíme, ať s ním umíme zacházet.

Prosíme, směruj nás svým Duchem, promlouvej do našich myšlenek, plánů, emocí.

Čtení: Lk 9,10-17 (Nasycení pěti tisíců)

Píseň: (kytara)

Text: Sk 11,19-26 + 13,1-12

Kázání

Od dětství jsem se v kostele dívala na velkou nástěnnou mapu, jmenovala se Cesty apoštola Pavla. Darem z Německa ji dostaly pravděpodobně všechny sbory ČCE. Moje dětské oči přejížděly po barevných linkách znázorňujících jednotlivé cesty. Některé se klikatily víc po moři, některé víc po souši. Až do Československa mapa nedosahovala, ale už to, že je na mapě kus Evropy, třeba Itálie, mi připadalo jako těžko uvěřitelná spojnice s námi a dneškem.

Dnešním biblickým příběhem se dostáváme právě k těmto Pavlovým cestám. Jak k nim došlo? Proč?

Možná i ta mapa, která za totality doputovala z Německa do českých a moravských sborů, byla článkem v řetězu předávání, sdílení, pomoci, misie.

1. Označení „křesťané“.

Důvod odchodu z náboženského domova, centra, z Jeruzaléma, je jasný: pronásledování.

Na nových místech křesťané nejdříve vyhledají synagogy. Synagogou se v této době nemyslí nutně budova židovské modlitebny, ale obecně místo, kde se židé setkávají, klidně i pod širým nebem. Postupně ale dojde k oddělení od židů. Právě v Antiochii se pro tyto oddělené začne používat označení „křesťané“.

Proč k tomu došlo? Slovo Kristus znamená pomazaný. Mesiáš. Pro židy je nepřijatelné, že někdo může člověka, který skončil ukřižováním jako zločinec, považovat a prohlašovat za mesiáše. Pro Římany je tato nová skupina kromě uctíváním popraveného zločince podezřelá tím, že neuznávají kult císaře, žijí hodně pospolitě, mísí se lidé z různých vrstev, dopřává se hlasu ženám.

A tak dostanou nálepku: křesťané, kristovci. „ta divná parta kolem Krista“. Až následně si křesťané toto - původně spíš hanlivé - označení přisvojí a začnou je používat i sami pro sebe.

2. 5 lidí, každý jiný.

Jeruzalém je, navzdory pronásledování, stále centrem křesťanství. Sledují zde, co se děje v nových sborech; je to směr dohledu i podpory. Když vzniká v Antiochii sbor, z Jeruzaléma jim pošlou Barnabáše. Ten má radost, jak sbor roste, a vnímá potřebu dalšího spolupracovníka, vypraví se proto do Tarsu za Saulem – Pavlem, přivede ho.

Ale nejsou to jen Barnabáš a Saul. Proroků a učitelů je více, Simeon zvaný Černý, to mohl být Afričan, snad z Núbie, další je Lucius z Kyrény, ta je taky v Africe. Dále je zmíněn Menahem, který pravděpodobně vyrostl u královského dvora.

Pět jmen, pět lidí, každý jiný, odjinud.

Církev byla od začátku pestrobarevná, je dobré, když je taková i dnes.

O některých z těch pěti toho víme víc, o některých jen jméno.

Kolik toho víme o sobě navzájem? A kolik toho víme o těch, kteří tvořili sbor v jeho začátcích? Odkud jsme, jaké jsou naše kořeny, co nás svedlo do sboru dohromady...

Církev je ideálně společenství lidí s různými kořeny, zbožností, názory. Díky za sbor, za církev. Za nás ve vši různosti.

3. Jak vypadá život sboru.

V Antiochii je živý sbor, věci se daří, však se tomu věnují. I dnes máme práce dost a lidí, času ani prostředků nikdy není nazbyt... Ale od začátku patří ke křesťanství solidarita, vyhlížení za hranice sboru a církve; když přijde hlad, udělají v Antiochii sbírku na Jeruzalém.

(I ta zmiňovaná mapa z Německa je výrazem křesťanské solidarity.)

Během bohoslužeb a postu lidé v antiochijském sboru poznají, že je Duch svatý vede k něčemu dalšímu: , mám pro ně jiný úkol. Po roce úspěšné, radostné i náročné práce jsou vysláni jinam. Tady začne ta první linka na mapě cest apoštola Pavla.

Zajímaly by mě podrobnosti: jak se to projevilo, jak poznali, k čemu je vede Duch svatý?

Jak zvát Pána Boha do našich osobních, sborových, církevních, ale i politických... rozhodování, plánů a strategií? Oni „ – a při tom je oslovil Duch svatý. I pro nás – věřím, doufám, prosím – se bohoslužby stávají místem, kdy mluví Duch svatý. K něčemu nás posune, před něčím zbrzdí, něco naznačí...

A posty? Ve středu začíná postní období. I o půstu jako cestě/času k hledání Božího hlasu, vůle, směrování můžeme přemýšlet.

4. Kouzelník na Kypru.

Misie na Kypru se zdá být úspěšná. Barnabáše, Saula (v novém prostředí se začne používat jméno Pavel) a Jana si k sobě zavolá dokonce římský místodržitel, prokonzul Sergius Paulus. Tento vážený a vzdělaný muž chce slyšet zvěst o Ježíši.

Na scéně se ale objeví protivník. Jakýsi žid, vydává se za proroka, říká si Barjesus – syn Ježíšův. Ježíš tehdy bylo běžné židovské jméno. Lukáš ho ale nazve ještě jinak – Elymas, kouzelník. Chce šíření křesťanské zvěsti stopnout. Nečteme více o jeho praktikách, nevíme, v čem spočívala jeho kouzla... Pavel ho ale odrazí drsnými slovy. Stopne jeho manipulaci s Pánem Bohem.

Elymas je najednou slepý, v mráкотách. Ztratí moc, jistotu i soběstačnost, musí se nechat vést za ruku. , řekl mu Pavel.

Pavel sám něco takového zažil. Když byl na cestě do Damašku, aby pronásledoval křesťany, zastavilo ho světlo a Boží hlas, tři dny byl pak slepý, závislý na pomoci, v nejistotě. Byl to čas k jeho obratu.

Možná nás napadají lidé, které by přece někdo měl stopnout... které by měl stopnout Pán Bůh. Sevřít je tmou, otřást jejich jistotou, odhalit nečisté praktiky.

Možná nás napadne, kolikrát v dějinách byl někdo zastaven chybně, neprávem, v zájmu zla, ve fanatismu, ve jménu ideologie, která se později ukázala scestnou.

Možná sami někdy zažíváme „stopku“ – něco se zadrhne, bloudíme ve tmě, hledáme vedení, tápeme... To, s čím jsme si byli jistí, se nám drolí v ruce...

Pane Bože, prosíme o tvou milost, pomoc, vedení. Když je nám vše jasné, tak nás zbrzdí, když se ztrácíme ve tmě, ukaž cestu – nám jednotlivcům, sboru, církvi, společnosti. Prosíme o citlivost pro znamení doby. Amen.

Píseň: 769

Ohlášky

Píseň: 399

Přímluvná modlitba, Otče náš

Poslání: Ježíš řekl učedníkům: Dejte jim jíst vy.... Potom vzal těch pět chlebů a dvě ryby, vzhledl k nebi, vzdal díky, lámal a dával učedníkům, aby je předložili zástupu. (Lk 9,13;16)

Požehnání: A pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. (Fp 4,7)

Píseň: 147